

hedsret med hensyn til undergrunden efter danske retsprincipper ikke kan foretages til en enkelt del af riget, dennes befolkning eller en hjemmestyremyndighed.

Det er vel nok noget af et problem, hvis det stadig væk er gældende, at det faktisk ikke kan overdrages, uden at Grønland bliver selvstændigt.

(Kort bemærkning).

Kuupik Kleist (IA):

Jeg vil starte med at svare Venstres ordfører på, hvad jeg opfatter som et selvstændigt Grønland. Det, vi baserer os på, er de af FN nedfældede kriterier for, hvad en suveræn, selvstændig nation skal være bygget op af, hvilke institutioner der skal være. Det er, så vidt jeg husker, fire elementer: Det er eget parlament, det er egen regering, det er eget retsvæsen, og det er suverænitet over landet. Det er de fire kriterier, der gælder.

Rent økonomisk vil det jo selvfølgelig være tillokkende at sige, at et selvstændigt Grønland er et fuldstændig selvforsynende, hundrede procent økonomisk uafhængigt land. Vi har før haft den diskussion her i salen, og jeg vil ikke bevæge mig ud på det skråplan, hvor jeg lader mig fange af at sige, at selvfølgelig skal vi være fuldstændig økonomisk selvforsynende fra den dag, for jeg synes ikke, at det hænger sådan sammen. Jeg synes også, at et fattigt land har ret til at være selvstændigt. Rigdom har ikke noget med demokrati at gøre, og derfor vil jeg tillade mig kun at svare på det.

Med hensyn til det sidste indlæg vil jeg blot sige, at FN's charter om afkolonialisering jo bl.a. handler om, at forhenværende kolonistater, kolonimagter, skal medvirke til at frigøre et land, og det charter handler også om, at ethvert folk uanset statsretlig status har ret til eget land.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare advare imod, at man nu begynder at skabe vanskeligheder i forholdet mellem Danmark og Grønland ved at begynde at påstå, at der er forfatningsmæssige problemer. I forhold til Færøerne er det spørgsmål med hensyn til kontrollen over indtægterne fra udnyttelse af ressourcerne osv. rent praktisk løst, så det kan naturligvis også løses i forhold til Grønland.

Og så vil jeg sige, at det jo er dybt pinligt, især hvis man fremover skal have et rigsfællesskab, hvis der er nogen, der overhovedet rejser det spørgsmål, om det er betimeligt, at folketings-

medlemmer fremsætter forslag. Det er en debat, som, synes jeg, overhovedet ikke kan føres. Selvfølgelig er det betimeligt, at folketingsmedlemmer fremsætter forslag i denne forsamling.

Jeg havde egentlig ikke fantasi til at forestille mig, at nogen kunne rejse det spørgsmål, men når det er rejst, kan jeg i hvert fald ikke undlade at tage afstand fra den tankegang, hvis man endelig havde den tankegang, var det da i hvert fald den sikre vej til at skabe en vældig afstand mellem Danmark og Grønland.

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Nu vil jeg starte med at sige, at jeg ikke sagde, det var uhøfligt at stille forslaget, men at jeg synes, det kunne virke uhøfligt af hensyn til respekten for hjemmestyret, at Folketinget nu pålagde regeringen at overtage den proces. Det ville i hvert fald ikke være hensigtsmæssigt.

Jeg vil heller ikke sådan rigtigt lægge mig fast på, at selvstyre og selvstændighed hænger sammen med sådan krone for krone-tilskud fra Danmark eller ej. Jeg synes, vi skal bevare den der gode tone og den dialog, der er, og så finde de pragmatiske løsninger. Men jeg vil sådan set bare benytte chancen til, at vi får en fornuftig dialog om det.

Og jeg vil godt spørge hr. Kuupik Kleist, om han har nogle ideer til, hvordan Grønland kunne blive mere selv bærende, altså igen nogle pragmatiske løsninger til, hvordan der bliver skabt en større indtjening.

Formanden:

Inden det nu går for vidt, så vil jeg indskyde den bemærkning, at det jo ikke er en generel grønlandsdebat, vi har i dag, så skulle vi nu ikke ligeså... Ja?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det her har altså noget med råstofferne at gøre, og jeg kommer tilbage igen til den danske højhedsret til spørgsmålet om ejerskabet til undergrunden.

Der står her – det var i forbindelse med, at man i 1992 lavede den særordning med Færøerne – at det var klart, at i henhold til hjemmestyreloven var råstoffer i undergrunden oprindeligt et fællesanliggende opført på liste B, men ved en aftale af 11. september 1992, underskrevet den 12. december, blev sagsområdet overtaget af fæl-